

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 23CoPom/2/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7824200506
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 05. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Miloš Kolek
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2024:7824200506.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Miloša Koleka a členov senátu JUDr. Kataríny Morozovej Nemcovej a JUDr. Zuzany Biščákovej v právnej veci starostlivosti súdu o maloletú Q. U., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XXXX/XX, O., t.č. bytom H. č. XXX, dieťa rodičov Y. U., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XXXX/XX, O., t.č. na neznámom mieste, a otca H. M., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom N. XXXX/X, O., t.č. bytom XXC J. T. H., DE XX X BP T., X. O. Q. W. a X. O. na návrh Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny, Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny H., Q. XXX, XXX XX H., za účasti Okresnej prokuratúry H., A. X. mája., XXX XX H. X a P. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom O., W. XXXX/XX právne zastúpenej JUDr. Jozefom Ferenčíkom, PhD., advokátom so sídlom Krivá 23, Košice, v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní P. D. proti uzneseniu Okresného súdu Rožňava 0PPom/1/2024 - 6 zo 08.03.2024, takto

rozhodol:

- Potvrďuje uznesenie.
- Dáva podnet súdu prvej inštancie na začatie konania o zmenu úpravu práv a povinností k maloletej Q..
- Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

- Súd prvej inštancie napadnutým uznesením dočasne zveril maloletú Q. do ústavnej starostlivosti Centra pre deti a rodinu T..
- Uznesenie odôvodnil tým, že Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny podalo dňa 08.03.2024 návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým by súd zveril maloletú Q. dočasne do ústavnej starostlivosti Centra pre deti a rodinu T.. Návrh odôvodnil tým, že maloletá Q. bola zverená do náhradnej osobnej starostlivosti P. D., pričom dňa 08.03.2024 bolo na Okresné riaditeľstvo PZ, Odbor kriminálnej polície H. podané trestné oznámenie učiteľkou, ktorá pracuje v škole maloletej Q.. Maloletá Q. sa jej zdôverila s tým, že medzi ňou a jej ujom U. D., ktorý s ňou žije, pravidelne dochádza k sexuálnemu styku.
- Súd prvej inštancie ďalej uviedol, že „Súd sa stotožňuje so skutkovými dôvodmi návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a mal za osvedčené, že v danom prípade je potrebné dočasne upraviť pomery účastníkov konania. S poukazom na návrh a v ňom uvedené skutočnosti a rovnako tak zápisnicu o podaní trestného oznámenia, je tu dôvodná obava, že maloletá môže byť v prostredí, v ktorom žije, ohrozená na zdraví a živote. Maloletá žije v spoločnej domácnosti s osobou cudzou, podľa tvrdení jej učiteľky, ktorej sa maloletá zverila so svojimi problémami, ju táto osoba psychicky a fyzicky ohrozuje a pod nátlakom si vynucuje sexuálny styk s maloletou. Na základe uvedeného má súd za to, že život, zdravie a priaznivý vývoj mal. Q. môže byť vážne ohrozený z dôvodu možného psychického a fyzického týrania maloletej osobou, ktorá žije v spoločnej domácnosti - U. D.. Súd preto návrhu navrhovateľa vyhovel a maloletú dočasne zveril do starostlivosti Centra pre deti a rodinu T.. „

4. Proti tomuto uzneseniu v zákonom stanovenej lehote podala odvolanie P. D.. Uviedla, že vydané neodkladné opatrenie vychádza z nepravdivých informácií. Tvrdený ohrozený zdravý fyzický, psychický a sociálny vývoj nebol dokázaný žiadnym priamym dôkazom. Umiestnenie do inštitucionálnej starostlivosti nie je v záujme maloletého dieťaťa, keďže dochádza k absolútnej zmene prostredia. Poukázala na to, že maloletá Q. dosahuje dobrý prospech a jej školská dochádzka je pravidelná. Nie je pravda, že by sa o maloletú Q. staral cudzí človek, starala sa o ňu jej rodina, a to tak P. D., ktorej bola zverená do náhradnej osobnej starostlivosti, ako aj jej dospelé deti a jej bývalý manžel, s ktorým má P. D. naďalej korektný rodinný vzťah. O maloletú je dlhodobo a stabilne postarané. Aj keď má P. D. trvalý pobyt v O., neznamená, že s maloletou Q. netrávila čas a nestarala sa o ňu. Starostlivosť o maloletú, aj keď nebola zabezpečená nonstop 24 hodín denne, sedem dní v týždni osobne P. D., bola zabezpečená vždy a riadne. Nie je pravda, že by bola maloletá Q. nútená do domácich prác. Je podľa odvolateľky vylúčené, to čo tvrdí maloletá o intímnom pomere medzi ňou a jej ujom. Nikdy sa odvolateľke s ničím takým nezdôverila. Mal. Q. sa učila dobre, známky po fyzickom násilí nemala žiadne. Na zlú psychiku sa nesťažovala, vždy bola veselá a zhovorčivá. Vo veci nebola vypočutá maloletá Q. ani jej rodinní príslušníci, ktorí by mohli vec objasniť a svojimi výpoveďami prispieť k objektivizácii skutkového stavu. Uviedla, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, keď sa obmedzil len na jeden dôkaz, a to zápisnicu o trestnom oznámení. Navrhla, aby odvolací súd zrušil uznesenie súdu prvej inštancie.

5. Vo vyjadrení k odvolaniu okresná prokuratúra navrhla uznesenie potvrdiť, poukázala na to, že intímny pomer medzi maloletou Q. a U. D. je predmetom trestného konania vo veci zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby v súbehu s prečinom nátlaku.

6. Kolízny opatrovník navrhol uznesenie potvrdiť.

7. Odvolací súd preskúmal napadnuté rozhodnutie ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, a zistil, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je vo výroku vecne správne. Súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav a správne vo veci rozhodol. Odvolací súd sa s jeho rozhodnutím stotožňuje.

8. Podľa ustálenej súdnej praxe pre nariadenie neodkladného opatrenia sa vyžaduje minimálne osvedčenie skutočností podstatných pre rozhodnutie. Osvedčenie (na rozdiel od dokázania) znamená, že súd pomocou ponúknutých dôkazných prostriedkov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti (teda nie všetky rozhodujúce skutočnosti). Pri ich zisťovaní nemusí dbať na všetky formality, ako je to pri dokazovaní; postačuje, že osvedčená skutočnosť sa mu vzhľadom na všetky okolnosti javí ako nanajvyš pravdepodobná (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 22. 9. 2010, sp. zn. 6 Cdo 171/2010).

9. V danom prípade bola osvedčená potreba nariadenia neodkladného opatrenia. V konaní bolo osvedčené riziko, že maloletá Q. je nútená k sexuálnemu styku inou dospelou osobou, čo indikuje narušenie zdravia, priaznivého vývoja maloletej ako to uvádza ustanovenie § 365 CMP. Je pravda, že jediným dôkazom v tejto veci je zápisnica o trestnom oznámení. Vzhľadom na vek maloletej Q. je potrebné zobrať do úvahy pri rozhodovaní aj jej tvrdenia. Informácie od mal. Q. oznámila polícii učiteľka mal. Q. a z týchto informácií vyplýva, že dochádza k sexuálnemu styku medzi maloletou a bývalým manželom P. D., pričom na maloletú je vyvíjaný nátlak zo strany bývalého manžela P. D.. Zo spisu bolo zistené, že maloletá Q. je zverená do starostlivosti svojej tety P. D., ktorá sa však o ňu nestará neustále. Bývalý manžel P. D. - U. D., ktorý sa má dopúšťať voči maloletej Q. vyššie uvedeného konania, zabezpečuje po relatívne významný čas starostlivosť o maloletú. Jedná sa však o starostlivosť osoby, ktorej maloletá nebola zverená do starostlivosti.

10. Aj keď odvolateľka popiera, že došlo k intímnemu styku medzi maloletou Q. a U. D., nie je to tvrdenie podporené žiadnym dôkazom. Tvrdenie o tom, že k takémuto styku dochádza, je podporené informáciami získanými od mal. Q., pričom na základe týchto informácií sa aj vedie trestné konanie. Z uvedených dôvodov aj odvolací súd považuje zdravie a priaznivý vývoj maloletej za vážne ohrozený, a preto sa stotožňuje s potrebou nariadenia neodkladného opatrenia.

11. Starostlivosť v ústave nie je ideálnou formou starostlivosti o maloletú, v tejto situácii je však takéto opatrenie v záujme maloletej. Je potrebné okamžite eliminovať riziko páchania trestnej činnosti na maloletej.

12. Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnuté uznesenie potvrdil postupom podľa § 2 ods. 1 CMP v spojení s § 387 ods. 1 CSP.

13. Je nežiadúce, aby takéto neodkladné opatrenie trvalo dlhšie bez konania vo veci samej (§ 365 ods. 6 CMP), a preto odvolací súd dáva podnet súdu prvej inštancie na začatie konania o zmenu zverenia maloletej Q. do osobnej starostlivosti, v ktorom konaní sa zväží najlepšia forma starostlivosti o maloletú Q.. Samostatné konanie nie je potrebné začínať ak by konanie o zmenu starostlivosti s meritórnym výsledkom prebehlo na základe návrhu alebo z úradnej moci.

14. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 52 CMP. Ustanovenie § 52 CMP je všeobecným pravidlom rozhodovania o trovách konania v konaniach vedených podľa ustanovení CMP. Ak CMP ustanovuje inak (napr. v ustanoveniach § 53 - 55), možno sa od tohto všeobecného pravidla odchýliť. V danom prípade nie sú dané dôvody na rozhodnutie podľa iných ustanovení CMP.

15. Rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Podľa § 376 ods. 1 CMP v spojení s § 370 ods. 1 CMP ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, ktorým bola upravená vyživovacia povinnosť, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok).